

بررسی جمعیت‌های قارچ پوسیدگی ذغالی بلوط *Biscogniauxia mediterranea* در برخی نواحی جنگل‌های زاگرس و ارتباط شیوع آن با جمعیت قارچ‌های اکتومیکوریز

این پژوهش با هدف بررسی وضعیت بیماری پوسیدگی ذغالی بلوط در هفت استان ایران و مطالعه عوامل مؤثر بر گسترش آن انجام شد. نتایج نشان داد دو قارچ *Biscogniauxia mediterranea* و *Obolarina persica* عامل اصلی بیماری هستند و میزان شیوع آنها در مناطق مختلف متفاوت است؛ به طوریکه بیشترین فراوانی *B. mediterranea* در لرستان و *Obolarina persica* در ایلام مشاهده شد. بررسی‌های ریخت شناسی و مولکولی جدایه‌های *B. mediterranea* وجود تنوع ژنتیکی بالا و تفاوت قابل توجه بین جمعیت‌های قارچ را نشان داد. آزمون بیماری‌زایی نیز تأیید کرد که تمامی جدایه‌ها بیماری‌زا بوده و برخی از آنها توانایی بیشتری در ایجاد زخم و خسارت روی بلوط ایرانی داشتند.

در بخش دیگری از پژوهش، ارتباط بیماری با قارچ‌های اکتومیکوریز و ویژگی‌های خاک در جنگل‌های استان کرمانشاه بررسی شد. پنج گروه اصلی قارچ‌های اکتومیکوریز از ریشه‌های بلوط شناسایی شدند که حضور آنها نشان‌دهنده تنوع مناسب همزیست‌های قارچی در جنگل‌های زاگرس است. نتایج همچنین نشان داد برخی از این قارچ‌ها با ویژگی‌های شیمیایی خاک همبستگی معنی‌داری دارند و مدیریت جنگل از طریق تأثیر بر خصوصیات خاک می‌تواند بر حضور آنها اثرگذار باشد. در مجموع، این تحقیق ضمن ارائه تصویری از وضعیت کنونی بیماری پوسیدگی ذغالی بلوط در ایران، بر اهمیت حفظ تنوع قارچ‌های اکتومیکوریز، مدیریت صحیح جنگل و استفاده از راهکارهای بیوکنترل برای کاهش زوال و مرگ درختان بلوط تأکید می‌کند.

